

Folketingets Socialudvalg

Holmens Kanal 22
1060 København K
Telefon 33 92 93 00
post@sm.dk
www.sm.dk

Sagsnr.
2024 - 9020

Doknr.
948359

Dato
13-01-2025

Folketingets Socialudvalg har d. 3. december 2024 stillet følgende spørgsmål nr. 204 (alm. del) til social- og boligministeren, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Rosa Lund (EL).

Spørgsmål nr. 204:

"FN's Handicapkomité udtrykker bekymring for, at Danmark for nylig har vedtaget nye regler i serviceloven, der indeholder udvidede beføjelser til brug af magt og tvang over for mennesker med handicap (Komiteen er bekymret for: "Udbredelsen og den stigende anvendelse af tvang, tvangsbehandling og restriktiv praksis i deltagerstaten, herunder fysisk magtanvendelse og kemiske indgreb over for børn og voksne med handicap på sociale og psykiatriske institutioner"). Finder ministeren det betryggende, at Danmark af komiteen vurderes at have forringet rettigheder og beskyttelse af mennesker med handicap på et så principielt område, som brugen af magt og tvang, og giver det ministeren anledning til at genoverveje ændringerne i magtanvendelsesreglerne?"

Svar:

Formålet med bestemmelserne om brug af magtanvendelse fremgår af servicelovens § 124. Det følger, at formålet med reglerne er at begrænse magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten til det absolut nødvendige. Disse indgreb må aldrig erstatte omsorg, pleje og socialpædagogisk bistand. Desuden gælder følgende generelle grundlæggende principper altid:

-Anvendelse af magt og andre indgreb i selvbestemmelsesretten må alene ske for at sikre personens omsorg, værdighed og tryghed eller tilgodese hensynet til fællesskabet på bo- eller dagtilbuddet eller hensynet til andre.

-Forud for enhver form for magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten skal kommunen foretage, hvad der er muligt for at opnå personens frivillige medvirken til en nødvendig foranstaltning.

-Anvendelse af magt skal stå i rimeligt forhold til det, der søges opnået. Er mindre indgribende foranstaltninger tilstrækkelige, skal disse anvendes.

-Magtanvendelse skal udøves så skånsomt og kortvarigt som muligt og med størst mulig hensyntagen til den pågældende og andre tilstedeværende, således at der ikke forvoldes unødigt krænkelser eller ulempe.

Vi kommer ikke til at undgå al magtanvendelse. Det er ikke praktisk muligt for en målgruppe, som ikke er i stand til selv at tage vare på egen tilværelse. Men det er meget vigtigt at forebygge brugen af unødvendig magtanvendelse.

Der er derfor også afsat 15,3 mio. kr. i perioden 2022-2025 til, at Social- og Boligstyrelsen med et rejsehold kan besøge botilbud og herigennem bl.a. understøtte forebyggelse af magtanvendelse på handicapområdet.

Serviceovens regler om magtanvendelse blev ændret i 2024 for at varetage hensynet til borgeren selv og hensynet til andre samt sikre, at personalet har de rette rammer til at drage omsorg for borgere, som ikke kan tage vare på sig selv eller overskue konsekvenserne af deres egne handlinger. Endelig var baggrunden afbureaukratisering ift. registreringer.

Med ændring af magtanvendelsesreglerne er der ikke ændret på de grundlæggende forudsætninger for magtanvendelse, herunder bl.a. at magtanvendelse skal begrænses til det absolut nødvendige og aldrig må erstatte omsorg, pleje og socialpædagogisk bistand.

Med venlig hilsen
Sophie Hæstorp Andersen
Social- og boligminister